У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 435-8740 — Тел. з Ню Йорку: — BArcly 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. Ч. 67. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 16-го КВІТНЯ 1970 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, APRIL 16, 1970 No. 67. VOL. LXXVII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Середа, 15 квітня 1970

В АМЕРИЦІ

ВІЦЕ - ПРЕЗИДЕНТ ЕГНЮ, ПРОМОВЛЯЮЧИ на республіканському прийнятті в Ди Мойн в Айові, сказав, що найкращі студенти в цій країні становлять „природну аристократію, і тому треба б до них відноситися з надзвичайною увагою". Він домагався окремого трактування і тих студентів, які мають труднощі в навчанні, і які живуть в тих районах, де обмежені навчальні можливості. Ця його промова була доповненням до його поглядів, висловлених місяць тому в Чикаго. Там Егню гостро критикував коледжі й університети, які приймають більше число студентів на те, щоб мати расовий балянс та щоб збільшити свої прибутки.

КОНҐРЕСМЕН МІЛЛС ДОМАГАЄТЬСЯ зменшити імпорт текстильних товарів та обуви, щоб підтримати відповідні домашні промисли. Він пропонує, щоб в 1970-му році можна було привезти текстилій та обуви з закордону стільки, скільки їх імпортовано пересічно в роках 1967-1968. Міллс пропонує встановити квоту на привіз дешевих японських текстильних товарів, бо вони роблять сильну конкуренцію американському текстильному промислові. Обуву привозять до ЗСА з різних европейських держав.

В ПЕРШІЙ ДЕКАДІ КВІТНЯ знов зменшилося число проданих авт і становило 198,084, а в тому самому часі 1969-го року чотири найбільші автомобільні фірми продали були на 14 відсотків більше авт — 229,383. Це було найменше число проданих авт в цій декаді від 1961-го року. Зменшення числа проданих авт свідчить про те, що зменшується темп збільшення економіки. Дженерал Моторс продали на 17 відсотків менше авт, Крайслер на 20 відсотків менше, Форд на 2 відсотки менше, тільки Американ Моторс в першій декаді продали на 2 відсотки більше своїх авт.

СКРАЙНІЙ НЕГРИТЯНСЬКИЙ НАЦІОНАЛІСТ Стоклі Кармайкел заявив, що коли об'єктивно дивитися на справу, то Адольфа Гітлера треба „уважати за генія". Він казав, що те, що Гітлер зробив — це „зло і чортівське діло". Це своє дивне становище муринський провідник обґрунтовував таким способом: „Він змусив цілий світ його поборювати. Він боровся проти Америки, Франції, Британії, Росії, Італії". Коли осуджувати Гітлера зі становища морального — то він злочинець, якого треба вбити. Між чорними Кармайкел захоплюється Люмумбою з Катанґи, Г. П. Ньютоном — основником організації Чорна Пантера та Мелколмом Х.

ЩЕ НЕ ЗАБУЛИСЬ ПРОТЕСТИ проти літнього фестивалю, в якому взяли участь сотки тисяч молоді, що своєю поведінкою аж ніяк не заслужила собі на признання ані похвалу, а вже проектується від 26 до 28 червня новий „рок енд роль" Фестиваль на фармі в Гаррісбурґу в повіті Дуїс в північно - західній частині Нюйоркського стейту. На великій фармі є місця на 400,000 осіб, але у Фестивалі мали б взяти участь тільки 150,000 молоді. Квиток на фестиваль становить 20 долярів. Там мають грати 30 оркестр від 1-ої по полудні до 1-ої по півночі, а після того будуть висвітлювати фільми, якщо погода дозволить.

У СВІТІ

В СПРАВІ ВІДКЛИКАННЯ ВІЙСЬКА З В'ЄТНАМУ ВІДБУЛАСЯ в Пентагоні в минулий понеділок нарада під головуванням президента Ніксона з участю всіх шефів об'єднаних штабів та секретаря оборони Мелвіна Лерда. За твердженням газет, голова шефів об'єднаних штабів генерал Ерл Дж. Вілер і головний командант американської армії у В'єтнамі ген. Крейтон Абрамс пропонували відкласти на 2 місяці рішення щодо відкликання з В'єтнаму дальшого контингенту війська, але президент Ніксон не погодився і заповість ще в цьому тижні, скільки вояків буде відкликаних в найближчому півріччі.

ДАНСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ГІЛЬМАР БАУНСГААРД ПРИБУВ до Вашингтону, щоб нарадитись з президентом Ніксоном, між іншим, про плян, щоб Атлантійський Союз (НАТО) звернувся до Совєтів з пропозицією зменшити обопільно й пропорційно наземні війська в Европі. Всі члени НАТО, між ними й Данія, є проти того, щоб ЗСА відкликали частину своїх військ з Европи, поки частину свого війська не відкличе Совєтський Союз.

У МОСКВІ ВІДБУВАЮТЬСЯ наради з прибулим туди президентом компанії Форда Генрі Фордом. Форд конферував уже з міністром автомобільного промислу Александром Тарасовим і головою державної Комісії для справ науки і технології Владиміром Кіріліном та міністром закордонної торгівлі Ніколаєм Патолічевим. Форд прибув до Москви з великим гуртом своїх співробітників і фахових дорадників. Газети не виключають підписання умови про заснування в СССР автомобільної фабрики з капіталом і фахівцями від Форда або про масовий продаж Совєтам особових і вантажних авт та тракторів Форда.

ЕСПАНСЬКІ ВЛАСТІ ЗАБОРОНИЛИ переведення в Севілі кількатисячної маніфестації у честь претендента до еспанського престолу, Гуґо Карльоса, князя Бурбон-Пармі. Його прихильники, так звані „карлісти", лякаються, що їх рух буде заборонений та що керівників того руху видалять з Еспанії. Голова еспанської держави Франсіско Франко вже проголосив був, що з привернениям в Еспанії монархістичного ладу, королем стане Хуан Карльос, внук останнього короля Альфонса XIII.

ІНСТИТУТ ДЛЯ СПРАВ АМЕРИКИ У МОСКВІ ЗАПРОСИВ був Теодора Соренсена з Ню Йорку, одного з найближчих дорадників і автора промов кол. президента Джана Кеннеді, теперішнього демократичного кандидата на сенатора із стейту Ню Йорк. Соренсен виголосив промову перед 150 совєтськими „спеціялістами" американських справ. Директор того Інституту Георгій Арбатов не допустив туди журналістів, але Соренсен запросив їх до свого готелю й передав їм текст своєї промови, в якій він дораджував Совєтам, щоб вони припинили експерименти з новими родами атомової зброї та дозволили всім жидам виїхати до Ізраїлю, які цього хочуть. Соренсен признав, що його совєтська авдиторія „реаґувала неґативно".

ДО МОСКВИ ПРИБУВ з офіційними відвідинами президент автомобільної компанії Форда, Генрі Форд, на запрошення державної Комісії для справ науки і технології. Ці відвідини пов'язані із заходами Совєтів притягнути деякі західні автомобільні фабрики до розбудови совєтської автомобільної промисловости. Перша фабрика, з якою підписано в цій справі договір, це італійський „Фіят".

ПОШКОДЖЕНИЙ „АПОЛЛО 13" ВЕРТАЄТЬСЯ НА ЗЕМЛЮ

Гюзтон, Тексас. — 14-го квітня ввечері пошкоджений космічний корабель „Аполло 13", облетівши Місяць та вистреливши ракету, яка скерувала його лет в напрямі до Землі, почав свою небезпечну поворотну подорож до Землі. Увесь світ затривожений долею трьох астронавтів Джеймса А. Ловелла, Фреда В. Гейзі та Джана Л. Свайґерта. Президент Ніксон стурбований долею астронавтів, він інформувався в наземній команді про стан „Аполло 13" та відклав державну гостину, що мала відбутися в Білому Домі. Конґрес схвалив резолюцію, в якій просив американців о год. 9-ій ввечері у вівторок молитися за щасливий поворот астронавтів. О год. 9.41 вечора у вівторок почався лет астронавтів на Землю. Якщо не буде якихсь несподіванок, то можна очікувати, що астронавти в п'ятницю 17-го квітня коло полудня щасливо приземляться на Тихому океані. Їхній щасливий поворот залежить від запасу кисню та електричного струму. Тепер докладніше вияснили причину того, чому астронавти „Аполло 13" не могли полетіти на Місяць. В понеділок ввечері, 13-го квітня, о год. 10.15 в космічному кораблі постала експльозія, якої причина не вияснена. Ця експльозія спричинила те, що зі збірника почав витікати кисень, і те, що припинили свою працю дві машини, які продукували хемічним способом електричний струм із кисню і водню. Командний корабель не мав струму, бо не працювали ґенератори, тому астронавти мусіли перелізти до місячного модуля, який призначений тільки для двох астронавтів, що мали висідати на Місяці і його досліджувати. Один експеримент „Аполло 13' вдався. Коли космічний корабель почав летіти в напрямі до Місяця, тоді астронавти відчепили третю частину ракети „Сатурн 5" і пустили її в напрямі до Місяця, куди вона впала 14-го квітня ввечері в районі Океану Бур, саме тоді, коли астронавти кружляли довкола Місяця. Астронавти „Аполло 12" залишили на Місяці

На світлині астронавт Фред В. Гейз як його видко було на телевізійній передачі під час подорожі до Місяця

сейсмограф, який змірив силу стрясення Місяця внаслідок удару цієї ракети, що важила 15 тонн. Астронавти „Аполло 12" Чарлз Конрад і Ален Бін пустили були на Місяць свій місячний модуль, що важив тільки 2.5 тонни, і це спричинило було одногодинне трясення Місяця. Ракета з „Сатурна 5" спричинила на Місяці 10 разів сильнішу вібрацію, як кинений на Місяць місячний модуль астронавтів „Аполло 12". Передбачається, що астронавти „Аполло 13" зможуть осісти на Землі в п'ятницю 17-го квітня о год. 12:13 по пол. Наземна контроля вирішила, щоб астронавти осідали на Пацифіку між Новою Зеляндією і Самоа. Коли б астронавти осідали на Атлантику, то це могло статися 9 годин вчасніше, але на Атлантику немає потрібних літаконосців із гелікоптерами. Потрібна фльота стоїть на Пацифіку. Коли б астронавти не могли вистрілити ракети, то вони осіли б на Індійському океані на схід від Маврикія, але це могло б бути аж коло 10 год. ввечері в п'ятницю 17-го квітня. Американські нищильники стоять в тому районі коло Мозамбіку і Мадаґаскару.

Ніксон найменував суддю з Міннесоти Блекмуна на члена Найвищого Суду ЗСА

Вашингтон. — Президент Ніксон найменував 14-го квітня 61-річного суддю Апеляційного Суду для 8-ої округи Гаррі Андрю Блекмуна на члена Найвищого Суду ЗСА, де один пост необсаджений після того, як мусів був зрезиґнувати Ейб Фортас, і як Сенат відкинув був номінації Гейнсворта в листопаді 1969 р. і Карсвелла 8-го квітня 1970. Президент не повідомляв сам журналістів про цю номінацію. Зробив це його пресовий секретар Роналд Зіґлер. Президент недавно оскаржував Сенат в тому, що ставиться з упередженням до запропонованих суддів із південних стейтів. Тепер він найменував суддю з Міннесоти. Перші відгуки на цю номінацію прихильні. Навіть такий противник двох незатверджених суддів, як колишній віцепрезидент Гомфрі, прихильно прийняв вістку про номінацію Блекмуна. Сподіваються, що Сенат затвердить цю номінацію.

Адмірал Мурер найменований на голову Об'єднаних Шефів Штабу

Вашингтон. — 14-го квітня президент Ніксон найменував на голову Об'єднаних Шефів Штабу адмірала Томаса Мурера, який тепер займає пост шефа морських операцій. Адмірал Мурер займе місце, яке залишить генерал Ерл Дж. Вілер. Коли Сенат затвердить номінацію адмірала Мурера, а немає перешкод до цього, то він буде другим представником фльоти, що займанне це найвище військове становище. Першим був адмірал Артур В. Редфорд, який був головою Об'єднаних Шефів Штабу в роках 1953-1957 за президентури Айзенгавера. Пост адмірала Мурера займе віце-адмірал Елмо Р. Зумволт, який тепер займає становище команданта морських сил у В'єтнамі.

Брежнєв виголосив велику промову про закордонну політику СССР

Москва. — Впродовж двох днів перший секретар компартії СССР Леонід Брежнєв виголосив уже другу промову через радіо-телевізію з Харкова, цим разом про закордонну політику СССР. Як першу справу — Брежнєв заторкнув започатковані 16 квітня ц. р. у Відні американсько-совєтські переговори про обмеження деяких родів офензивної і дефензивної зброї. Брежнєв запевняв, що Совєти прагнуть „розсудливого порозуміння" в цій справі, але не знають, поскільки американські „керівні кола" визволяться з-під натиску збоку фабрикантів зброї і „мілітаристів", заінтересованих в продовжуванні перегонів у зброєнні. Так само щодо відношення до Комуністичного Китаю Брежнєв запевняв, що СССР готов „зробити все можливе", щоб наладнати з ним „мирні сусідські взаємини" без огляду на ідеологічні розбіжності, однак тут Брежнєв нарікав на „воєнну гістерію", яку китайські комуністи розбурхують у своїй країні, мобілізуючи китайський нарід до „війни і голоду". Також у справах ізраїльсько-арабського конфлікту і В'єтнамської війни Брежнєв не сказав нічого нового й не подав ні одної подробиці, що вказувала б на будь-яку зміну совєтської політики. Л. Брежнєв твердив, що ЗСА й Ізраїль впали в очах міжнародного світу та що СССР й інші „соціялістичні держави й прогресивний світ" підтримуватимуть надалі арабів. Очевидно, Брежнєв закинув тільки Америці вину в існуванні В'єтнамської війни і таврував її в'єтнамізацію, як бажання продовжувати В'єтнамську війну в'єтнамськими руками з допомогою від „лакеїв і зрадників" з теперішнього південно-в'єтнамського уряду.

Арештовано капітана совєтського танкера в протоці Аляски

Вашингтон. — Три американські військовики під проводом молодого морського лейтенанта з катера прибережної сторожі „Сторіса" висадились на чердак совєтського танкера „Мозир" та арештували його капітана В. Ц. Шерстобітова за вилив газоліни, внаслідку чого постала довга на милю й широка на яких 300 ярдів смуга газоліни на тих прибережних американських водах. Американські літаки виследили, що „Мозир" наповняв в тримилевій прибережній американській смузі газоліною 9 совєтських тральників — чого він не мав права робити за існуючою американсько-совєтською умовою про ловлю риб у прибережних смугах. Залога „Мозира" не ставила ніякого спротиву, але три американські військовики мусіли ждати на совєтському кораблі кілька годин, поки названий вище совєтський капітан сконтактувався через радіо з своїм командиром у Владивостоці і дістав від нього наказ — піти разом з американськими вояками. „Мозир" — це довгий на 345 стіп моторовий танкер. З американцями, які арештували капітана Шерстобітова, був також представник державного Бюра риболовлі, який говорив по-російськи. Совєтський капітан признав, що газоліна розлилась з його корабля у ході наповнювання пальним совєтських рибальських кораблів.

Камбоджа прийме зброю від кожної країни, яка дасть її

Пномпень. — Прем'єр нового уряду Камбоджі Лон Ноль звернувся з закликом до всіх держав світу — поспішити з доставами зброї для Камбоджі. Ло Ноль підкреслив, що Камбоджа прийме зброю від кожної держави без уваги на її ідеологічне обличчя і без ніяких передумов. У своєму заклику прем'єр Камбоджі покликався на „важку теперішню ситуацію", під якою треба розуміти посилений натиск збоку комуністичних військ — захопити силою довгу смугу території Камбоджі, суміжної з В'єтнамом та, зокрема, з в'єтнамською дельтою ріки Меконґ. З американських керівних кіл повідомлено, що не отримано ніякої просьби від Камбоджі щодо уділення їй допомоги доставами будь-якої зброї. Припускають, що Камбоджа звернеться з такою просьбою не тільки до ЗСА, але й різних інших держав, щоб підкреслити своє бажання залишитися невтральною. Названий прем'єр Камбоджі підкреслив у своєму зверненні, що його виголосив французькою і рідною мовами, що коли уряд Камбоджі хотів мирно осягнути відкликання з Камбоджі комуністичних військ — то всі комуністичні дипломатичні представники покинули Камбоджу.

ЗБОРИ УКРАЇНСЬКОГО АМЕРИКАНСЬКОГО РЕСПУБЛІКАНСЬКОГО КЛЮБУ

Філядельфія. — З участю заступника губернатора стейту Пенсилвенія Реймонда Бродеріка, прокуратора міста Арлена Спектера, контролера з міської управи Тома Гола й ін. американських діячів, відбудуться в неділю 19-го квітня в приміщенні УСО „Тризуб", при 4932 Північ Бровд вулиці, річні загальні збори Українського Американського Республіканського Клюбу міста Філядельфії, який очолює відомий союзовий діяч і громадянин Іван Одежинський. Початок точно о 3-ій г. дня. Крім звіту управи та вибору нової, учасники зборів вітатимуть між собою кандидата від Пенсилвенії до Конґресу ЗСАмерики, земляка-українця Михайла Кіцака. Просяться прибути на збори як членів УАРК, так і гостей. Після зустрічі — перекуска.

Ніксон з неохотою підписав закон про видатки на шкільництво в сумі 26.4 більйона

Вашингтон. — Президент Ніксон підписав шкільний закон, згідно з яким впродовж найближчих трьох років треба буде видати на допомогу початковим і середнім школам нечувано високу суму — 26.4 більйона долярів. Ніксон заявив, що підписує цей закон тому, що в ньому є схвалені і важливі видатки на школи в шкільному році, що починається 1-го липня 1970 р. „Але я роблю це з неохотою, казав Президент, бо в цьому законі схвалені витрати завеликі на деякі програми, а деколи на непотрібні цілі. Ніксон бажає своєю критикою спричинити те, що Конґрес, схвалюючи висоту видатків на шкільництво, зменшить суму 26.4 більйона долярів. Та в політичних колах сумніваються в цьому.

Головного радного В. Запаранюка перевибрано на голову Сиракюзької Округи УНС

Сиракюзи. — Минулої неділі, 12-го квітня 1970 р. тут, у приміщенні Українського Народного Дому, відбулися річні загальні збори Округи сиракюзько-ютицьких Відділів УНСоюзу, на яких на голову Округи переобрано головного радного Володимира Запаранюка з Ютики. Збори відкрив від імені місцевої громади Олекса Шмокалюк, вітаючи приявних, між ними головного секретаря д-ра Ярослава Падоха. Після цього збори обрали своїм предсідником В. Запаранюка, а секретарем Ярослава Сенишина. Відкриваючи наради, голова зборів привітав з поворотом до здоров'я, після довшої недуги, почесного голову Округи Івана Піґуляка й закликав приявних секретарів та делегатів на конвенцію „на добрий початок" скласти аплікації нових членів, сам зложивши чотири. За ним слідували Іван Пиндус, Іван Яковенко й ін. Після прийняття протоколу минулорічних зборів, голова та члени Окружної Управи склали звіти. Голова Запаранюк підмітив поважний здобуток Округи в минулім році, яка здобула 150 нових членів, подвоюючи свій раніший здобуток. В минулому році відбулися вдалі ювілейні свята в 75-річчя УНСоюзу в Обурн, заходами секретаря П. Пироганича, та в Елмайрі, заходами секретаря Івана Чопка. Добре ім'я УНСоюзу та ідею повного забезпечення цілих родин на терені Округи ширили союзові радіопередачі в Ютиці та Сиракюзах, при чому дуже заслужився секретар Ів. Пиндус. Після голови звітували секретар Я. Сенишин, касир Ол. Шмокалюк, культ.-осв. референт М. Павлів, заступники голови І. Чопко і І. Бекерський та почесний голова І. Піґуляк. Після дискусії, в якій забирали голос П. Пироганич, інж. В. Галич, М. Павлів і ін., І. Пиндус з імені Контрольної Комісії

(Закінчення на стор. 4-ій)

Окружний Комітет Відділів УНС у Вілкс Беррі відбув річні збори

Вілкс Беррі, Па. — Минулої суботи, 11-го квітня, тут в Залі Американського Леґіону відбулися річні збори Окружного Комітету Відділів Українського Народного Союзу з участю репрезентантів шести Відділів і конвенційних делегатів з Вілкс Беррі, Едвардсвіл та Нантікок. З уваги на неприявність голови Комітету пані Ольги Маліщак, яка занедужала, відкрив збори і проводив заступник голови п. В. Валіґун. Секретарював п. В. Стефурин. Після звітів членів Управи: И. Гринчишина, пані Турчин, пані Лукач пп. Вельгоша, Валіґуна І. Стефурина, приявний на нарадах головний радний і обласний організатор Степан Гаврищ дав загальний огляд активности та проблем Округи в звітовому році, ствердивши, що в тому часі Округа здобула 39 нових членів, вдвоє більше ніж у 1968-му році.

(Закінчення на стор. 4-ій)

Михайло Гентош переобраний на голову Окружного Комітету Відділів УНС Басейну Твердого Вугілля

Фреквіл, Па. — Минулої неділі, 12-го квітня, тут відбулися річні збори Окружного Комітету Відділів УНСоюзу Басейну Твердого Вугілля, в результаті яких переобрано дотеперішню Управу з Михайлом Гентошем, як головою, у проводі. Крім нього до Управи були обрані: Йосиф Чабан — заступник голови, Галина Словік — секретарка і Адольф Словік — скарбник. Під час нарад, в яких взяв участь головний предсідник Йосип Лисогір, крім його слова та звітів урядовців і дебат над ними, обмірковано запляновані на червень фестиваль Відділів УНС Східньої Пенсильвенії в Лігайтоні, теперішню конвенційну організаційну кампанію, програму 27-ої Конвенції й пропозиції та рекомендації Округи для неї та ряд інших актуальних справ.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ В РАТҐЕРСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Нюарк (А. Д.) Старанням Української Студентської Громади день 23-го квітня 1970 року буде відзначений як Український День на Ратґерському університеті в Нюарку, Н. Дж. В програмі дня намічено: виступ новоствореного нюаркського дівочого хору під проводом диригента Бориса Садовського, показ українських народних танців які виконає танцювальна група „Гопак" під проводом панства Салабунів, гурток бандуристок та показ українських звичаїв у виконанні студентів Громади Нюарку. Рівнож протягом двох тижнів від 12 до 26 квітня відбувається виставка українського мистецтва в приміщенні університетської бібліотеки.

ПЕРЕД ПРЕМ'ЄРОЮ „ЛІСОВОЇ ПІСНІ"

Ню Йорк. — Студія Мистецького Слова під керівництвом п-і Лідії Крупельницької покаже вже цієї суботи 18 квітня, о год. 7.30 вечора, в театральній залі „Фешен Інституту" при 225 Захід 24-та вулиця високопоетичну драму-феєрію Лесі Українки „Лісова Пісня". Квитки набувати в „Арці" та „ЕКО" на 2-ій евню, а також у „Фешен Інституті" перед виставою. „Лісова Пісня" має пролог і три відслони, ролі виконують близько 40 осіб студійців, підготова вистави тривала один рік.

ВШАНУЮТЬ ПАМ'ЯТЬ ІНЖ. ІГОРЯ ЯЦУШКА

Ню Йорк. — У неділю 19 квітня в Українському Інституті Америки з ініціятиви Товариства Броди-Лев і Т-ва Українських Інженерів відбудуться сходини для вшанування пам'яті інженера і вояка сл. п. Ігоря Святослава Яцушка, який помер у березні ц. р. Початок о 3:30 дня. Сходини відкриє адв. М. Пізнак, промовлятимуть пп. Ю. Гончаренко, В. Міліч, М. Клюфас, Л. Стеткевич.

В НЮ ЙОРКУ ПОМЕРЛА МАРІЯ ВАТРАН

Ню Йорк. — У вівторок 14 квітня ц. р. тут померла на 72-му році життя бл. п. Марія Ватран. Народжена в Дунаєві, Перемишлянського повіту, в Зах. Україні. Покійна була протягом довгих років вчителькою й виховницею молоді. Панахида буде відправлена в п'ятницю 17 квітня ц. р. о год. 7:30 в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку і похорон відбудеться в суботу 18 квітня із Церкви св. Юрія на цвинтар Гетс оф Гевен в Йонкерсі.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Відень і оманні надії

З назвою Відня пов'язана не тільки глибока, зокрема музична, культура, але й великі історичні події. Біля підміської гори Каленбергу відбулася у 1683 році битва, в якій українські козаки перерішили у користь польського короля Яна Собєського перемогу над турками. Тоді самбірський шляхтич Юрій Франц Кульчицький, знайшовши в турецькому таборі мішки з кавою, відкрив у Відні першу каварню, за що віденці віддячились йому, назвавши його іменем вулицю. У 1815 році відбулась славетна Віденська конференція, яка встановила новий лад в Европі, зруйнований наполеонівськими військами. Сумну для українців славу здобув собі так званий Віденський арбітраж 2 листопада 1938 року, за яким поділено Карпатську Україну, чим насправді перерішено її долю. Внедовзі після своєї інавгурації в 1961 році президент Джан Ф. Кеннеді полетів до Відня на зустріч з Хрущовим, сподіваючись „договоритися" з ним. Кеннеді переконував Хрущова, що Совєтський Союз повинен обмежитися обороною власних державних інтересів і відмовитись від підривної роботи у вільному світі з амбіціями на „угроблення" його. Зазнавши повної поразки, Кеннеді заявив, що він збагнув політику Кремлю: „що моє — те моє, а що твоє — про це можемо говорити"...

Президент Ричард Ніксон знає краще історію нинішньої російської імперії і, мабуть, не має таких ілюзій, які мав Кеннеді. А проте, він повторює тепер подібний експеримент. Дата 16 квітня 1970 перейде в історію, як нова американська спроба „договоритися" з Москвою у Відні: цим разом щодо припинення перегонів в атомовому озброєнні. Справа, очевидно величезної ваги, бо накопичування різних родів ядрової зброї, вдосконалювання її новими винаходами й продукування її на базі суперництва за перевагу щодо кількости і якости — це не тільки витрачання колосальних сум, але й риск невідхильного винищення людства у випадку третьої світової війни. Відомо, що без уваги на ввесь сумний досвід із правителями СССР — у західньому світі, зокрема в Америці, все ще є навіть серед найбільш, здавалося б, кваліфікованих людей наївні, які вірять в добру волю кремлівських правителів, у можливість порозуміння з ними і в потребу такої супроти них делікатности, щоб їх тією делікатністю собі прихилити. Ось так, наприклад, ще кілька днів тому, кол. асистент президентів Кеннеді і Джансона для справ безпеки, теперішній президент Фундації Форда проф. МекДжордж Банді, радив публічно, щоб у зв'язку з цією Віденською конференцією проголосити односторонній мораторіюм щодо розбудови американської системи ракетної протиракетної оборони, так званого Сейфґарду (АВМ) і щодо дослідів та продукції многочленних атомових ракетних „головок" (т. зв. МІРВ). Дальше встановлювання в Америці протиракетних баз АБМ і продукування МІРВ, — твердить Ростов, — тільки спонукає Москву збільшувати власні зусилля в тому самому напрямку зброєння. Очевидно, така порада є „ставленням воза поперед коня", бо не в ЗСА, а в СССР почали будувати довкола Москви й інших промислових міст перстень протиракетних ракет, почали експериментувати з многочленними ядровими головками до міжконтинентальних ракет. Західньонімецький канцлер Віллі Брандт правильно ствердив кілька днів тому у Вашингтоні, що кожне послаблення збройної сили Заходу, як, наприклад, поменшення американського війська в Европі, не сприяє, а утруднює будь - яке порозуміння з Москвою. Американський Уряд здає собі справу, що переговори у Відні не є справою лише Америки і СССР, а стосуються безпеки всього вільного світу. Тому й американська делегація, виїхавши на ту Віденську конференцію, затрималася в Брюсселі, в головній квартирі Атлантійського Союзу (НАТО), щоб там остаточно устійнити, про що говорити з большевиками та які пропозиції їм зробити.

Коньюнктура для таких переговорів з СССР ніби краща тепер, як була раніше, з уваги на совєтсько - китайське напруження і страх Москви перед порозумінням ЗСА з Китаєм, яке було б рівнозначним з „оточенням" СССР і його війною на два фронти. Але невідомо, яка „черговість" у важливості совєтських цілей: чи замиритись з Пейпінгом чи з Вашингтоном і яким коштом. Упертість Москви у підтримуванні Північного В'єтнаму в його агресії проти Південного В'єтнаму, Ляосу й Камбоджі, дальше насичування арабів зброєю проти Ізраїлю не вказує на більшу примирливість володарів Кремлю. Роззброєння можливе тільки як наслідок мирної полагоди політичних конфліктів. Коли все ж ЗСА рішилися вести переговори про припинення атомового зброєння без уваги на міжнародну ситуацію — то це експеримент, який ледве чи має будь-які шанси на успіх. Мабуть, це буде ще одна конференція з СССР, яка скінчиться так само невдало, як усі попередні.

В. Чапленко

ЧИ ЗЛОВІСНІ ПЕРЕДЗНАКИ?

Орган Спілки Письменників України газета „Літературна Україна" майже нічим не відрізняється від інших „радянських" газет, вона така ж беззмістовна й нудна, заповнена різними „ювілеями", переважно з циклу „визволення братніх народів", у тому числі й Чехо - Словаччини, а останнім часом ювілеєм „Ілліча" (по-українському було б „Ілльовича", але хто там відважиться так написати?). Та в ній донедавна проривалися підземні джерела справжнього життя, зокрема боротьба українського народу за збереження свого найбільшого скарбу — мови.

Так свого часу — в числі з 4 листопада 1969 року прохопилась була стаття Б. Антоненка - Давидовича про „літеру, за якою тужать", — про заборонену літеру „ґ". Такого ж корисного для української мови характеру була й стаття „бригади" з чотирьох українських письменників — Н. Забіли, М. Пригари, В. Бичка та Д. Бобиря „Давно знайомі „неологізми", надрукована в числі з 14 листопада 1969 р. У цій статті автори взяли під оборону десятки українських слів, що на них накинувся був як на „неологізми" якийсь Василь Чалий у газеті „Вечірній Київ", рецензуючи один переклад з англійської мови Солонька — переклад повісти Д. Гордона „Хай згине день". У самому наголовку рецензії був загрозливий натяк — „Не за того воза сів". Та й той факт, що малу статтю проти цього нападу підписало аж четверо письменників, свідчить про небезпечність оборонної позиції, про те, що зладі не цього хочеться.

І влада вишкірила зуби: є підстава думати, що саме за ці статті, за оту статтю Б. Антоненка - Давидовича та за оцю, звільнено з посади заступницю головного редактора М. Малиновську. А вже після цього з'явилася в „Літературній Україні, в ч. з 28 листопада 1969 р. стаття В. Русанівського „За чим тужити?" а також статті в дусі отієї рецензії В. Чалого, тобто статті, скеровані на вилучення з літературного вжитку багатьох живих українських слів.

У двох числах цієї газети, чомусь із великою перервою, 5 й аж 23 грудня минулого року (а це свідчить, мабуть, про те, що цю справу „погоджували") надруковано величезну статтю Алли Коваль „Інтерпретація мовної дійсности чи недогляд?" У цій статті авторка нарікає на редакторів, що вони пропускають переклади, в яких перекладачі нібито вживають багато архаїзмів та діялектизмів, що, мовляв, перешкоджають читачам. За такі слова вона вважає (беру з другої частини її статті) „вичавки", „каправі" (очі), „вельми", „либонь", „суточки", „борлак" тощо.

Ще гостріше в цьому дусі написала Світлана Єрмоленко в статті „Хоч гірше — аби інше", що була надрукована в чистлі з 17 лютого 1969 р., виступивши, головним чином, проти західньоукраїнських слів та висловів, що їм вона протиставить російські слова: „рій" — „взвод", „бляха"—„жерсть", „олійка до волосся". Не подобаються їй і такі всеукраїнські слова, як „шруб" (вона висуває російське „шуруп"), „шанець" (йому вона протиставить „окоп" — не „окіп" навіть).

Не можна не звернути уваги на появу в складі редакційної колеґії цієї газети якогось загадкового Воложенінова, постаті, що її досі, здається, не було в українському літературному житті. Можна думати, що це московський наглядач, такий, як був з'явився на початку 30-их років. П. Постишев, якого, до речі, цілком тепер реабілітовано, про нього видано книжку, його ім'ям називають школи, а він же знищив тисячі українських інтеліґентів, як також започаткував русифікацію української мови. Певно, Воложенінов має покищо менші повноваження, бо контролює тільки одну газету, хоч найважливіший орган культурного життя українського народу, але це, либонь, під його керівництвом посилено натиск на українських перекладачів, з вимогою не вживати „незрозумілих" слів (такі ж були мотиви і постишевської русифікації).

З його ж, мабуть, ініціятиви вже застосовано в „Літературній Газеті" і випробуваний большевицький спосіб фальшування „народної ініціятиви": у числі з 8 квітня цього року надруковано листа якогось Л. Сотника з м. Александровська - Сахалінського під наголовком „З турботою про чистоту мови". Хоч цей Сотник перебуває тепер аж на о. Сахаліні, але він пише про те, що „колгоспники в (? — В. Ч.) Запоріжжі" нарікають на „незрозумілу мову": „Тепер вже так пишуть, говорять вони, що ми не доберемо, що й до чого". І він передбачає, що внаслідок цього „років через п'ятдесят (? — В. Ч.) наші письменники поступово втратять своїх читачів".

Але О. Воложенінов, очевидячки, так довго не може чекати, тим то в числі з 7 квітня цього року з'явилася ще стаття відомого перекладача С. Ковганюка „Невіродайні" переклади, про формалізм у мовній практиці", а перед нею надруковано ось цю нотатку від редакції: „Літературну громадськість і широкі маси трудящих нашої республіки турбує практика деяких перекладачів, які під виглядом новацій засмічують літературну мову архаїзмами, різними сумнівної вартости новотворами. На прохання читачів „Літературної України" (див. у минулому номері лист „З турботою про чистоту мови") редакція продовжує розмову на цю тему, розпочату в час підготовки до пленуму правління СПУ про інтернаціональні зв'язки української літератури. Після виступів на сторінках нашої газети мовознавців Алли Коваль

(Закінчення на стор. 4-ій)

В. Несторович

СПРАВА ВІДНОВЛЕННЯ САМОСТІЙНОЇ УКРАЇНИ У ВІДПОВІДЯХ НА ПОЛЬСЬКУ АНКЕТУ

(3)

Адам Цьолкош: „Незалежність цих народів побажана, але не конечна з точки зору незалежности Польщі. Справа не може бути об'єктом торгів між Польщею і Росією, а мусить вирішуватись бажанням народів". — Д-р Кароль Познанський розрізняє балтійські держави від Білоруси й України з уваги на їх різну міжнародну ситуацію. Він каже, що Україна може при певних обставинах відірватись від російсько - совєтської імперії, так, як деякі кавказькі країни, передусім Грузія, але не бачить такої можливости для білорусинів з огляду на брак у них зрілої інтеліґенції і провідників.

Д-р Казімєж Здзєховський бажає самостійности для України і інших країн в ім'я моралі і справедливости, але вважає, що при тому може витворитись для Польщі така ситуація, що вона сама мусітиме з а д овольнитись меншою незалежністю. Отже, не будьмо дон кіхотами! — Станіслав Вонсік голосує „за", але не бачить для поляків практичних можливостей їх діяння в проглядній майбутності, а через те „не варто обтяжувати відносин з Росією такими постановами". — Проф. Броніслав Ґелчинський каже: „Ми не повинні резиґнувати з підтримки цього постуляту з уваги на те, що приналежність тих країн до російської імперії автоматично пересуває відношення сил в нашу некорисіть. Коли б постала ситуація ідентична з тією, що була в 1920 році, коли Росія мусіла визнати самостійність Польщі, не визнаючи самостійности інших країн, ми б мусіли погодитись на модус вівенді, хіба були б так сильні, що могли б вести війну за інших".

Казімєж Окуліч підтримує з застереженням, якщо ті народи не захочуть затримати псевдофедерацію з Росією. — Д-р Єжи Пашковський: „Мусимо бути за незалежністю тих народів, але це не повинно бути наріжним каменем нашої політики, що вдаряє в державний устрій Росії. Такий плян переростає наші політичні можливості". — Валеріян Раніца радить про Україну не згадувати, бо більшість українців вороже наставлена проти Польщі. „Українці повинні наперед з того вилікуватись, а тоді будемо їх підтримувати". — Кристин Островський каже, що, помагаючи народам усамостійнитись, треба уникати будь-яких з ними державних пов'язань, бо це збудить недовір'я і може бути клопітливим. Відгородження Польщі від Сходу і приналежність наших майбутніх східніх сусідів до Об'єднаної Европи становило б оптимум, до якого поляки повинні стреміти. — Ян Оплат - Соколовський пише, що боротьба за державність повинна бути справою тин народів. „Вона нами побажана, але не може бути „сіне ква нон" добрих відносин з Росією. — Вінценти Парадовський не бачить можливости дати таку саму відповідь у відношенні до Латвії, Естонії, Литви, Білоруси й України.

Група 8-ти. — Вальдемар Кеніґ не бачить сенсу в підтримці того, що є „чистим маренням". — С. Аворецький каже: „Перестаньмо боротись, врешті за чужу свободу, а борімся тільки за нашу". — В. Мілевіч вважає, що балтійські країни можна б підтримати, але „щодо білорусів і малорусів, званих українцями, то ні. Занадто багато кривди вчинили вони польському народові". — Болеслав Хороманський надіслав широкі завваги щодо України Це — зажертий ворог українського народу. Всі інвективи, які лише можливі, кидає в сторону українців. Ділить їх на дві частини: тих, що живуть над Дніпром, говорять переважно по - російськи, сповнені російською культурою і, хоч численніші, не доросли до своєї держави, дармащо Пілсудський пхав їх до того; і друга частина — це ті, що оформлювались під австрійцями, володіли польським і „руским язиком", Дніпром і Києвом не цікавляться, але українську державу хочуть будувати на польській землі, сягаючи аж до Кракова. Вони мають контакти з еміґрантами, черпаючи звідтам матеріяльні засоби, і „то є стилет у польські плечі". Наплівши в цьому стилі цілу купу, він закінчує словами, що Польща мусить втримувати добрі відносини з Росією і не мачати пальців в т. зв. „українській справі". Редактор анкети завважив, що відповідь Хороманського найбільше проросійська.

Станіслав Стемпєнь вважає, що офіційні польські чинники не повинні анґажуватись в визвольному руху тих народів, але можуть інспірувати в покликаних до того організаціях. „Обережність потрібна, щоб уникнути непорозумінь з деким із тих сусідів, але не з причини Росії. Навпаки, чим більше анґажуватись будемо по стороні вільної України, тим більші будуть наші шанси пем'якшити Росію". — Міхал Сеґат висловлюється властиво неґативно щодо незалежности України і балтійських країв, бо каже тільки про автономію для них і навіть для самої Польщі, — стверджує редактор анкети. Цей респондент написав: „Очевидно, належиться їм така сама автономія в рамцях совєтського бльоку, як нам і іншим країнам Східньої Европи. Опиратись тому буде Росія, але цей опір треба буде переломити. Перетворення совєтської імперії на Коммонвелт, про що пише Мєрошевський, видається єдиною надією на краще майбуття. Чи це можлива річ? Тільки пророк міг би на ц е відповісти".

(Закінчення буде)

Д-р Богдан Олесницький

ЗА ПОСТІЙНУ ДОПОМОГУ ДЛЯ „ЦЕРКВА В ПОТРЕБІ"

(2)

Тривожна вістка про фінансові потреби і клопоти Верховного Архиєпископа, яка наспіла з Риму, спонукала групу наших громадян в Ню Йорку дати ініціятиву для створення організаційного комітету в справі постійної і плянової матеріяльної допомоги Верховному Архиєпископові, базованої на скоординованій допомоговій акції всіх осередків українського поселення в ЗСА, а тимчасом для заспокоєння безпосередніх потреб вирішено відновити та активізувати збіркову акцію Комісії Фонду Верховного Архиєпископа, яка була створена в липні 1968 р. з нагоди пам'ятної гостини Верховного Архиєпископа, а яка після зібрання і відіслання до Риму суми 61,500 долярів, — продовжувала своє існування при Комітеті Об'єднаних Американсько - Українських Організацій Великого Ню Йорку. На заклик Комісії Фонду Верховного Архиєпископа, щоби ще до кінця 1969 р. доповнити збірку до повної суми 100,000 долярів, посипалися більші та менші пожертви і, як досі, цими новими датками піднесено загальну суму зібраних грошей до понад 90.000 дол.

За прикладом Ню Йорку, або таки зовсім самотужки пішли інші осередки нашого поселення (Чикаґо, Клівленд, Філядельфія, Нюарк та інші), які вже переводили збіркові акції на Український Католицький Університет чи Храм св. Софії.

Та суть справи не є в одноразовій, хоча б і як успішній збірці. Ідеться про розроблення пляну постійної і безперервної матеріяльн о ї допомоги для Голови Української Католицької Церкви, про створення для нього міцної матеріяльної бази, на якій він міг би розвивати свою церковну, наукову та культурну діяльність, і, коли прийде час він міг би, як дійсний церковний суверен без матеріяльної залежности від ватиканської скарбниці і, не оглядаючись на інколи політично мотивовану ласкаву допомогу від своїх чи від чужих, впевнено і свобідно сповняти уряд Патріярха Української Католицької Церкви.

Нема сумніву в тому, що справа тривкого матеріяльного забезпечення того цілого комплексу проблем і завдань, які включно з ідеєю Українського Католицько г о Патріярхату вміщаються в поняття Церкви в потребі" — під сучасну пору без пересади — одне із перших і найбільш актуальне наше завдання. Наспіла пора, щоб справу постійної фінансової допомоги „Церкві в потребі" розглянути в усіх її практичних аспектах, поставити її у властивій громадській перспективі і створити громадську плятформу та організаційні рамки для започаткування і розгорнення широкої, енерґійної та координованої акції для придбання потрібних фінансових засобів.

Коли йдеться про практичні напрямні справи створення матеріяльної бази д л я Верховного Архиєпископа і способи мобілізування відповідних фондів то, мабуть, найкраще було б створити фундацію, — тоб то зібрати на фонд Верховного Архиєпископа всіми можливи м и способами одну високу суму і оформити її законно — , як фундацію. Відсотки з грошей, інвестованих у цю фундацію, були б джерелом постійної і тривкої допомоги для „Церкви в потребі". Та не можна поминути факту, що правне оформлення т а к о ї фундації чи корпорації, доходи якої призначені на допомогу для релігійно - місійної діяльности поза границями ЗСА, і яка мала б право на звільнення жертводавців від федерального податку, — може зустрінутися з деякими правними трудноцами. Т а ми певні, що ці трудноці можна буде перемогти, беручи під увагу хоч би те, що наші жидівські співгромадяни щорічно жертвують численні мільйони на „культурні та гуманітарні" проєкти в Ізраїлю і якось находять способи, щоб видатки ці відтягнути від доходового податку.

Інша можливість — це добровільне щорічне оподаткування широких кол українських католицьких мирян в користь фонду „Церкви в потребі". Можливо, що при відповідній і дуже наполегливій збірковій акції та при прихильних настроях, я к і під теперішню пору панують у нашому суспільстві — таке добровільне щорічне оподаткування у висліді принесло б щорічно суму грошей вищу, ніж відсотки від фондів, заморожених у фундації. Та нема сумніву, що з року на рік з уваги на природне зменшування кількости жертводавців (відумирання, старіння і перехід на пенсію, затрата ідейної настанови, чи процес асиміляції) — щорічно збирані фонди мусіли б меншати і були б нестабільні, а відсотки з фундації приносили б щорічно щонайменше той самий прихід, і на нього можна б зовсім певно розраховувати.

Ми вповні свідомі того, що створення сильної матеріяльної бази у формі фундації зі зібраним хоч би тільки одно - чи двомільйоновим капіталом, яка, при відповідній інвестиції та розумній фінансовій господарці, могла б давати до розпорядження Верховному Архиєпископові 60 - 120 тисяч річних відсотків,— це справа, в наших умовинах, не легка, але вона, на нашу думку, все таки реальна і під силу нашій заокеанській громаді. Під силу навіть в обличчі всіх наших інших громадських обов'язків і навантажень на такі без сумніву важливі і корисні проєкти, як українські катедри у Гарварді, Шевченківська Фундація у Канаді, допомога землякам у Юґославії чи клопотання про щоденні потреби наших тутешніх наукових, культурних чи церковних установ і т. п.

Не місце тут визначувати пріорітет чи черговість великих громадських обов'язків і завдань. Всі вони на свій спосіб важливі та ми впевнені, що хоч їх і не мало, ми зуміємо з ними впоратись і доказати, що наше життя і наша праця у вільному світі не підуть у забуття, але принесуть для нашого народу і нашої батьківщини тривкі користі культурної та історичної ваги.

Коли брати до уваги, що для успіху кожної збіркової кампанії потрібні не тільки — глибока ідейна мотивація, але також відповідне емоційне підсоння та ентузіязм так зі сторони збірщиків, як і жертводавців —, то м о ж н а сподіватися, що справа створення фундації „Церкви в потребі" є не тільки незвичайно важлива і переконлива, але вона теж дуже популярна й актуальна, і що час для неї тепер пригожий, бо настрої та почування в справах Церкви і Патріярхату б'ють у народі високими хвилями і радости і смутку.

(Кінець)

І. Вовчук

ПРОТИ МІТОТВОРЕННЯ В ОН

ЛЕНІНСЬКИЙ СТИЛЬ

(3)

Боролись тоді і борються нині не менш безпощадно. Тільки засяг тієї боротьби куди ширший. Події в Чехо-Словаччині два роки тому, а перед тим у Мадярщині, як і в інших місцях, це все — застосування ленінізму в нинішні часи.

Від Леніна до Сталіна

У серпні 1918 року до Петрограду дійшла чутка, що в Нижньому Новгороді неспокій. В. Ленін висилає 9 серпня до новгородської ради робітничих і солдатських депутатів телеграму, в якій наказує: „Треба негайно повести масовий терор, розстрілять і вивезти повій, що споюють солдатів, колишніх офіцерів і таке інше. Ні хвилини проволоки. Треба діяти: масові обшуки, розстріли за знайдену зброю, масові вивози меншовиків і ненадійних" (Твори, том 35, 4 вид., ст. 286).

Чи треба виясновати, що під „ненадійними" „попами", „меншовиками" к е р м анич большевизму розумів усіх тих, що не погоджувались з його методами побудови соціялізму, в тому числі робітників і селян? Його вислів „всяка думка про Бога — — найбільша підлота", показує, наскільки примітивний духово був цей „гуманіст". Організуючи всеобіймаючий терор, він дав теоретичне обґрунтовання йому, а його стратегію і тактику Сталін доповнював на протязі майже 30-літнього правління імперією.

У боротьбі за владу Ленін не раз міняв тактику. Одне говорив і писав до революції, друге, коли готував партію до захоплення влади після Лютневої революції, за Тимчасового уряду. „Треба вміти піти на все, всілякі жертви, навіть, коли треба — йти на різні підступи і хитрощі, нелеґальні заходи, промовчування, приховувати правду, аби просочитися в профспілки, лишитися в них і вести там за всяку ціну свою роботу" (Том 17, II вид., ст. 144-145). І цієї засади дотримувався Ленін, даючи вказівки комісії, що оформлювала законодавство і судівництво червоної імперії. „Суд повинен не усувати терору, обіцяти таке — це дурити себе, а забезпечити і узаконити його принципово, ясно без фальшу і оздоб" (Том 29, II вид. ст. 489).

Отже, в переконанні „гуманіста" клясовий пролетарський суд мав принципово узаконити терор, а не усувати його. Створена на домагання Леніна „Всероссийская Чрезвычайная Коммиссия" (ВЧК) стала найстрашнішою машиною терору в часи утвердження совєтської влади. Розгалужені відділи цієї м'ясорубки діяли на всіх просторах з перших днів ленінської влади. Були крайові, губерніяльні, обласні, окружні і районові відділи — вся країна опинилася в чекістському плетиві. Двічі й тричі на тиждень засідали колеґії ЧК, а за тим відбувалися розстріли. Це був не стихійний терор дикої матросні в перші місяці після перемоги большевиків, ні, це був упорядкований і пляновий терор. „М'ясорубка", як висловлювались большевики в Харкові, робила справно: „коли треба — працює, а коли треба — відпочиває". Особиста роля Леніна в розгорненому за його участю червоному терорі величезна, і він сам цього не приховував. Комісар ВЧК Дзержинський, що керував „с о ц і я л і стичною м'ясорубкою", щодня підтримував зв'язок з Леніним або телефоном, або записками.

Протягом усієї громадянської війни Ленін був найпослідовнішим оборонцем дій ВЧК, і, коли дехто з членів уряду чи ЦК Партії пробував послабити терор, він завжди боронив ВЧК від критики „ліберальних большевиків". Добре відомі листи-вказівки народному комісарові юстиції Курському, в яких В. Ленін домагався такої редакції статтей про кримінальну відповідальність, щоб вони давали найширший простір для стосування смертної кари. За часів „військового комунізму" московський уряд публікував списки розстріляних з зазначенням клясової приналежности закатованих. За неповними даними в тих часах ВЧК закатувало 2.300.000 людей. Майже половина з того припадає на селян і робітників. В громадянській війні, яку Ленін вважав за конечну передумову перемоги соціялізму, загинуло щонайменше 3.000.000 людей.

Льозунґ: громадянська війна

Большевицькі і с т о р ики, коли говорять про громадянську війну, то вину за неї складають на контрреволюціонерів і імперіялістів. Це вони, мовляв, накинули пролетарському урядові ту війну. Неузгіднені і недолугі інтервенції урядів Західньої Европи були, але не вони спричинили г р о м а дянську війну. Ще в 1914 році Ленін писав: „Льозунґ наш — громадянська війна. Ми не можемо її зробити, але ми проповідуємо і в цьому напрямі працюємо" (Том 35, IV вид., ст. 129). Під час першої світової війни він переконував партію, що „громадянська війна — це єдиноправильний шлях до перемоги пролетаріяту". Твердячи, що імперіялістичну війну треба перетворити на громадянську, Ленін писав: „Геть попівські сантиментальні погляди про мир! Підносім прапор громадянської війни!" (Твори, том 21, IV вид., ст. 24). Домагання миру, з яким виступала тоді ліберальна преса, Ленін вважав за „обивательщину", а пролетарський льозунґ мас бути: громадянська війна.

Братовбивчу війну Ленін вважав за вирішальну ланку в стратегії побудови соціялізму. В січні 1918 року, в промові на III Всеросійському З'їзді Рад, він заявив: „На всі обвинувачення нас в громадянській війні ми говоримо: „Так, ми одверто проголосили те, чого ні один уряд проголосити не міг. Перший уряд у світі, який про громадянську війну говорить одверто, це уряд робітничих, селянських і солдатських мас" (Твори, том, 26, IV, ст. 419). Закиди европейської преси про жорстокості громадянської війни, як і завваги окремих членів ЦК Ленін з обуренням відкидав, бо „соціялізм не може наступити інакше, як через громадянську війну. А тут большевиків обвинувачують за громадянську війну. Це значить переходити до контрреволюційної буржуазії, якими б гаслами при цьому не приховувались" (Твори, том 27, IV вид., ст. 405). Громадянська війна і нещадний терор для Леніна були засобами, спираючись на які насаджувалось совєтську владу у відновленій імперії.

(Далі буде)

ПАНЕЛЬ УСГРОМАДИ В НЮ ЙОРКУ

В неділю 5-го квітня 1970 в залі Українського Народного Дому в Ню Йорку відбувся панель і дискусія на тему: „Чи члени Української Студентської Громади Ню Йорку є частиною комуністичного заговору?". В дебаті брали участь студенти Олег Ільницький, Ярко Кошів, Роман Купчинський і Юрій Савицький. На дискусію були запрошені критики УСГ професор М. Чировський, панна Квітка Семанишин, пан Іван Савич і Г. Б., але вони не прибули на дискусію. В загальній розмові брали участь студенти Богдан Футала, Аскольд Лозинський, Ляриса Лозинська, Зенон Стахів, і п. п. Роман Ільницький, Мирослав Прокоп і проф. М. Чубатий. Дискусія була відверта. На залі було присутно 250 людей, в тім числі понад 100 студентів.

Роман Купчинський

Ґубернатор Флориди скапітулював в справі десеґреґації шкіл

Бредентон, Флорида. — 12-квітня губернатор Клод Р. Кірк скапітулював перед рішенням федерального суду і заявив, що він передає контролю над шкільництвом шкільній владі повіту Менеті, якій він тиждень тому відобрав був право урядувати та перейняв був сам контролю над шкільництвом у згаданому повіті, недопускаючи до об'єднання шкіл, яке був зарядив суд. Суд покарав був губернатора грошовою карою в сумі 10.000 долярів за кожний день, в якому губернатор не дозволить урядувати шкільній управі. Губернатор заявляє, що він не боїться грошової кари, але мусить респектувати зарядження суду. Губернатор сказав: „Флорида і Департамент Справедливости погоджуються. Ми віримо, що мусимо бути послушні Конституції та виконувати судові зарядження".

Рочестерські студенти за Патріярхат

3-го квітня загостив до нашої громади Мирон Мельник, містоголова СУСТА на схід, із доповіддю про „Можливість і потребу Патріярхату".

Академічно представив позитивні та неґативні аспекти, над якими слухачі застановилися і подавали свої думки та завваги. Доповідь друга Мирона стрінулася з ентузіястичним принят т я м. Очевидним було те, що члени СУСТА абсолютно з а створення Патріярхату із Верховним Архиєпископом Кардиналом Сліпим як першим Патріярхом. Ми добре розуміємо конечну потребу та важливі наслідки в церковному та національному житті, якщо ми мали б свій Патріярхат. Громада доложить всіх старань, щоб здійснити цей почин.

Дальші пляни нашої Рочестерської громади різноманітні. Володимир Вірло, голова, повідомляє, що виставка, яка вжу була на двох університетах Рочестерської околиці, буде тепер в Університеті — Ю оф Р — під час міжнародного тижня, почнаючи з 17-го квітня. Славко Петрик, наш скарбник, буде заниматися будкою, де будуть експонати українського мистецтва на продаж. Сподіваємось мати вироби кераміки Христі Юрків із Рочестеру та Дусі Боднарчук із Ютики, як рівнож матеріяли із крамниці „Кути" п. Т. Кахневича. Також буде виступати танцювальн а група „Черемош" під проводом п. Ярослава Кужіля — в якій беруть участь всі молодечі організації Рочестеру включно з Студентсь к о ю Громадою.

Пригадується, що наша весняна забава під кличем „Втеча від реальности" — із безперервною музикою, дві оркестри, традиційна й модерна, відбудеться в Українському Вест Сайд Клюбі в суботу 2-го травня. Всі студенти та вся молодь щиро запрошені. Старшим будем вдячні за участь.

Юрій Ігор Павличко

ЗВЕРНЕННЯ

Головна Управа Української Католицької Асоціяц і ї Преси (УКАП) звертається оцим до всіх наших українських організацій, установ, товариств, церковних братств та окремих осіб, які мають вже готові матеріяли, як: статті, спомини, оповіданняперекази, вирізки з преси, знимки і т. д., що відносяться до мартилогії і ліквідації нашої Української Католицької Церкви на Рідних Землях, що була започаткована перед 25-ти роками, дня 11 квітня 1945 року, надсилати їх на нижче подану адресу. Використані матеріяли, н а бажання будуть з подякою повернені.

Головна Управа УКАП
278 Bathurst Stree
rToronto 2 B, Ont. Canada

НОВІ ВИДАННЯ

КНИЖКИ для ВСІХ

З. Дончук: Утрачений ранок (роман) $6.00; С. Скляренко: Святослав, Володимир (два істор. ром.) $5.25; Ів. Манило: Україна сама... та Пеани і кпини (дві збірки) $1.00; „Волосожар", чч. 1-13-14, 1970, ілюстров. літерат.-мист. журнал — $0.40, річна перепл. 2 дол., числа за минулі роки — 2 дол. Замовляти:

Mr. I. Manylo, Cumberland Rd. Millville, N.J. 08332, U.S.A.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього відійшла несподівано наша Найдорожча

ДРУЖИНА, МАМА і БАБУНЯ

бл. п. АННА МАСНИК

Похоронена дня 4-го квітня 1970 р. на цвинтарі св. Михаїла в Пассейку, Н. Дж.

Щира подяка Всеч. о. Любомирові Мудрому з Озон Парку, Н. Й., за відправлення Панахиди та Служби Божої.

Сердечна подяка Вп. Пані Марті Данилюк, за співчуття і пораду в часі недуги Дорогої Покійної в часі нашого великого горя.

Щира подяка всім Приятелям і Знайомим за пожертви на Служби Божі, які зложили за упокій Душі Покійної, за квіти, за щирі співчуття і за участь у похороні.

Окрема подяка належиться похоронному заведенню Петра Яреми за справне переведення похоронних чинностей.

ВАСИЛЬ — муж
БОГДАН і ЕВСТАХІЙ — сини
БОГДАННА і СОФІЯ — невістки
ЗОРЯНА, АРЕТА, ОРИСЯ і ЛЯРИСА — внуки

Членам ОбВУА, усім кол. Воякам та Громадянству подаємо сумну вістку, що 12-го квітня 1970 р. вибув назавжди з комбатантських рядів

СЛ. П.

ТЕОДОР РОЖАНКОВСЬКИЙ

кол. отаман УСС і УГА, перший Командант б. Леґіону Українських Січових Стрільців, учасник Визвольної Боротьби України в рядах Українських Січових Стрільців і Української Галицької Армії.

ПАНАХИДА в середу, 15-го квітня ц. р. о год. 8:00 увечорі в похоронному домі Литвин і Литвин в Ірвінґтоні, Н. Дж.

ПОХОРОН у четвер, 16-го квітня 1970 р. о год. 10:00 ранку з цього ж похоронного дому на Український Православний Цвинтар в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Достойній Родині Покійного та Братству УСС передаємо вислови глибокого співчуття. Членів ОбВУА закликаємо щонайчисленнішою участю в похоронних обрядах віддати останню побратимську послугу Покійному.

ГОЛОВНА УПРАВА ОбВУА

Партизани, Леґіонери та вся Родина ОУН ділиться сумною вісткою, що дня 13-го квітня 1970 року на 77-му році життя, помер у Клівленді, в ЗСА найстарший віком партизан, пропаґандивно-вишкільного Відділу ОУН ім. Богдана Хмельницького рр. 1943-44 на Волині, пізніше найстарший вояк Українського Леґіону Самооборони, якого називали „Батьком"

бл. п.

СТЕПАН СОЛТИС

нар. 1893 р. в с. Жидичині, Волинь, під Луцьком. Він же рідний Батько політичного провідника того ж партизанського загону та пізніше УЛС.

Всі Його знали та глибоко шанували на безмежну відданість Батьківщині.

Останньо Він стрінувся з своїми Партизанами та Борцями з УЛС на Великім Здвизі Українських Націоналістів в Дітройті. Заледви ходив, на пів-спаралізований, кожнього з нас обіймав та кидав слівце: „А коли ж на Волинь, туди звідки ми прийшли?"

ПОХОРОН в четвер, 16-го квітня 1970 р. на кладовище в Клівленді., Огайо.

Спи, Батьку, в чужій, гостинній Землі, поколіннями будеш жити в душах Твого народу за Твої Великі Діла!

ГОЛОВНА КОМАНДА
СОЮЗУ ВЕТЕРАНІВ УКРАЇНСЬКОГО РЕЗИСТАНСУ

Ню Йорк, 14-го квітня 1970 р.

СУКіП відбув збори, перевибрано управу

Ню Йорк (вл). — В неділю 5-го квітня відбулися тут 19-ті з черги Загальні Збори Союзу Українських Купців і Підприємців, який відновив свою працю в 1951 році. За висловами присутніх членів, СУКіП зачисляється сьогодні до одинокої професійної організації в Ню Йорку, що своєю активністю занимає відповідне місце в нашій громаді. Своєю жертвенною поставою до всіх потреб життя громади та акцій еміграції, говорив предсідник зборів п. І. Кефор — наша організація доказала свою першість в нашій спільноті. В живій дискусії над звітами, які склали голова Яр. Пастушенко, секретар Яр. Щербанюк та за касира М. Богдана — п. Е. Куровицький — підчеркнено співпрацю СУКіП-у з акцією завершення Помісности УКЦеркви в Патріярхаті та матеріяльну піддержку членства тієї справи досі та в будучому. Від Контр. Комісії звітував її голова Р. Крупка. На внесок адв. д-ра Р. Олесницького рішено признати Екзекутиві СУКіП вотум довір'я та перебрати Управу в тому самому складі. Через акламацію переобрано Екзекутиву в тому складі: Яр. Пастушенко — голова, Р. Скоробогатий — заст. голови, Яр. Щербанюк — секретар, М. Богдан — касир, та члени: пп. Е. Куровицький, І. Книш, Я. Росола С. Савчук, І. Кефор. Контр. Комісія: Р. Крупка — голова, В. Дармохвал, І. Вуйків — члени. Тов. Суд: п-і І. Гошовська, Р. Поритко, П. Ференц. Правний реф. д-р Р. Олесницький. Крім ряду актуальних плянів на майбутнє, рішено вшанувати 20-ліття відновлення СУКіП'у, що припадає в 1971-му році.

Рідношкільне свято в Джерзі Сити

Джерзі Сити, Н. Дж. — У неділю 19-го квітня, о 3-ій г. дня, у великій залі Українського Народного Дому відбудеться відзначення 200-ліття засновника нової української літератури Івана Котляревського, а в другій частині програми — концерт учнів Школи Українознавства від 1 до 9 кляс: читання прози, поезії, співи, гра на бандурі т. ін. Свято влаштовує Школо укр., що працює при Товаристві „Рідна Школа" в Джерзі Сити. Пластприят у цьому місті нагадує громадянам, що напередодні рідношкільного свята, а саме в суботу 18 квітня, о 5-ій г. по полудні в малій залі УНДому відбудеться Свячене, на яке всіх запрошує Управа. Вступ на Свячене для дорослих 2,50 дол., для дітей 1 дол.

Пам'ятник на могилі сл. п. Марії Дейко

Нюпорт, Австралія. — Минулого року в Нюпорті померла видатна громадська діячка, науковець-педагог і авторка шести підручників для українських шкіл поза Україною, сл. п. проф. Марія Дейко. Шостий і останній її підручник — патріотична читанка для 6-ї кляси „Про що тирса шелестіла", вийшов з друку вже по її смерті. Дня 2-го травня, саме в першу річницю відходу у вічність невтомної діячки, на її могилі буде посвячений пам'ятник із полірованого граніту, з відповідним написом старовинним українським шрифтом. Пам'ятник встановлений завдяки синові Покійної, інженерові Вадимові з дружиною, які далі по смерті матері провадять Видавництво „Рідна Мова" в Австралії.

Окружний Комітет Відділів УНС у Вілкс Беррі відбув річні збори

(Закінчення зі стор 1-ої)

Він поінформував, що Відділи Східньої Пенсильвенії заплянували на червень цього року фестиваль в Лігайтоні та запросив Округу до участи в ньому.

Приявний на зборах головний предсідник Йосип Лисогір говорив про загальні здобутки УНСоюзу в минулому році та про теперішній його стан, стверджуючи поважні успіхи в усіх трьох ділянках активности: організаційній, фінансовій та культурно-видавничій. Звітуючи про підготову до недалекої вже 27-ої Конвенції, п. Лисогір закликав до посиленої організаційної активности та до відповідного оформлення конвенційних пропозицій Округи, які будуть опубліковані в „Свободі" Своє слово закінчив Головний Предсідник інформацією про будову нового хмаросягу УНСоюзу в Джерзі Сити.

Вибір нових урядовців Окружного Комітету відложено з уваги на недугу голови пані Ольги Маліцак. Після нарад відбулася гостина.

Бразилійська ґазета називає Брежнєва нищителем українців

Сан Павло, Бразилія. — Щоденник „О Глобо" з 6-го квітня 1970 р. помістив редакційну статтю під наг. „Українська грипа". Стаття розпочинається згадкою, що в світі були відомі „еспанська ґрипа", гонґ-конґзька, азійська та ін., а тепер заіснувала ще одна, „українська ґрипа": Леонід Брежнєв, генеральний секретар Політбюра ЦК КПСС у Москві, родом з України, та інші його „соратники" розхорілись у Кремлі на ґрипу, яка може бути й політичного характеру. Щоденник „О Глобо" розповідає, що Л. Брежнєв не лише народився в поневоленій Росією Україні, а й працював там за Сталіна, коли в 1930-х роках було зліквідовано розстрілами й засланнями більшість членів так зв. уряду УССР та багатьох діячів української культури й науки, у тому й 13 членів Академії Наук УССР. Шлях Брежнєва вгору по політичній драбині до Кремлю — це шлях позначений кров'ю і трупами. Газета називає Л. Брежнєва, носія „української ґрипи" — „малим Сталіним з України", який таки дійшов до влади в Кремлі.

У ПАМ'ЯТЬ НЕЗАБУТНЬОГО ОСТАПА УЛИЦЬКОГО

Члени бувшого Драматичного Гуртка міста Бруклина замість квітів на могилу колишнього свого члена - диригента переслали у дарі: $50 для потерпілих братів наших в Югославії, $50 на потреби церкви до Риму Блаженнішому Кардиналові Йосифові Сліпому, $25 на церкву Непорочного Зачаття в Фреш Медов, Н. Й. і $25 на церкву св. Духа в Брукліні.

При цій нагоді ще раз висловлюємо щиросердечне співчуття дорогим вдові та дітям бл. п. О. Улицького.

ЧИ ЗЛОВІСНІ ПЕРЕДЗНАКИ?

(Закінчення зі стор. 2-ої)

та Світлани Єрмоленко стаття досвідченого практика і теоретика перекладу Є. Ковганюка, що її сьогодні друкуємо, вносить фахове тлумачення причин появи так званої „нової школи" в перекладацтві, характеризує її на прикладі нової публікації в журналі „Вітчизна" й заохочує до широкої дискусії, якої вимагає важлива загальнонародна справа — піклування про розвиток і чистоту української літературної мови".

З цієї нотатки видно, що все це заплянововано згори, і це насторожує.

С. Ковганюк розглядає мову в перекладі роману І. Стовна „Агонія та екстаз", що його здійснили Л. Гарасимчук та О. Панасьєв. Ковганюк виявив, що „архаїзують" мову цього перекладу слова, наявні в Грінченковому слівнику на 90%, але додав, що ці слова „вже мертві, що їх не оживити, що замість них у мові нашарувались нові поклади"... Він також виступає проти галицьких льокалізмів: „одностроі", „банелюки", „наразі", „окрутність", „колумна", „куртина" й інші.

А втім, треба сказати, що і в міркуваннях Алли Коваль, і С. Єрмоленко та й у С. Ковганюка чимало слушного, вони може й щиро дбають про збереження норм сучасної української літературної мови, бо, справді, не все те, що є в слівнику Б. Грінченка та в народних говірках, може бути вживане в сучасній літературній мові. Але постають такі питання: чи не використовує ці добрі заміри українських мовознавців отой таємничий О. Воложенінов? Чи не є це зловісні передзнаки поновної русифікації нашої літературної мови? Ці питання видаються тим закономірнішими, що цьому передувало фактичне припинення дерусифікації української мови коли ніхто вже не відважувався викидати „Бєлград", „льотчик" тощо.

Але почекаємо, що вийде з проголошеної на цю тему дискусії.

Головного радного В. Запаранюка перевибрано на голову Сиракюзької Округи УНС

(Закінчення зі стор 1-ої)

поставив внесення дати абсолюторію Управі, яку одноодушно схвалено.

Доповідь про стан УНСоюзу та на його тлі Округи, виголосив секретар д-р Ярослав Падох. Згадавши про успішне закінчення ювілейної кампанії, яка принесла кругло п'ять з половиною тисячів членів і допомогла досягти 89,000 членства УНСоюзу, він з признанням відзначив успіх Округи, яка придбала 150 членів, що є її рекордом за останніх десять років. В кампанії особливо заслужилися секретарі Іван Пиндус, який здобув 31 члена, гол. радний В. Запаранюк (30) й Іван Чопко (27), які стали членами почесного Клюбу Заслужених Союзовців. Тому, що І. Пиндус і В. Запаранюк вже раніше були членами того Клюбу, а І. Чопко став ним уперше, головний секретар вручив йому почесну плякету й під загальні оплески склав подяку від екзекутиви УНСоюзу за добре виконане ювілейне завдання. В дальшому він відзначив тих, які в минулім році придбали звання будівничих УНС, а саме: П. Пироганича, А. Гадза й інж. В. Галича. Всі вони придбали в минулім році понад десять членів. Вказуючи на велике завдання, яке в організаційній ділянці накладає на усіх недалека конвенція, доповідач підкреслив особливий обов'язок конвенційних делегатів допомогти, ще до конвенції, збільшити УНСоюз та водночас віддячитися за почесть, яку дає вибір на делегата. Відзначуючи І. Пиндуса, який вже в цім році здобув нових 19 членів, В. Запаранюка, який здобув 11 членів та С. Ґонзу (9 членів), гол. секретар закликав усіх приявних, а зокрема делеґатів, до посиленої праці для УНСоюзу.

Опісля одноодушно перевибрано на голову гол. радного Володимира Запаранюка, а на інші пости були обрані: Іван Чопко й Іван Бекерський — місто-голови, Ярослав Сенишин і Анастазія Андрусишин — секретарі, Олекса Шмокалюк — касир, Микола Павлів — культ.-освітній референт. Почесним головою Округи є Іван Пігуляк. До контрольної комісії ввійшли Павло Пироганич, інж. Віталій Ґалич й Іван Пиндус.

Згодом відбулася дискусія над рекомендаціями, які Округа бажає приготовити на конвенцію. Забирали голос М. Павлів, І. Пігуляк, П. Ревюк, І. Чопко, І. Яковенко, П. Пироганич, В. Кропельницький, Я. Сенишин й В. Запаранюк. Схвалено ряд пропозицій, які Окружна Управа вишле для оголошення в „Свободі". Після зборів місцеві союзовці запросили приявних на перекуску, яку зготовили пані Шмокалюк, Проскуренко і Андрусишин. В зборах взяли участь 30 осіб, представників 12 Відділів, в цім 12 конвенційних делеґатів.

ВИПУЩЕНИЙ 8-ГО КВІТНЯ САТЕЛІТ погоди „Німбус 4" почав успішно працювати й надсилати дані про температуру в космосі до професора Оксфордського Університету д-ра Е. Дж. Вілліямсона. Цей сателіт, згідно з пляном, нав'язав контакт з лосем, який живе в стейті Вайомінг і носить на шиї нашийник із радіовим апаратом. Він вперше почав надсилати дані про температуру дуже змінливої верстви горішньої атмосфери над Землею. Цей сателіт вможливить передбачувати докладно погоду два тижні наперед.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 17-го КВІТНЯ 1970 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Приймання чл. вкладок 397-го Відд. від год. 7-8:30 веч. в домі ЗУАДК-у, 5020 Олд Йорк Рд. Проситься вирівняти чл. вкладки. — Управа.

СУБОТА, 18-го КВІТНЯ 1970 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори членів 397-го Відділу від год. 3:00 — 4:30 по пол. в домі Т-ва Укр. Амер. Горожан, 847 Н. Френклін вул. Проситься чл. прибути та вирівняти чл. вкладки. — І. Скочиляс, гол., М. Нич, секр.

НЕДІЛЯ, 19-го КВІТНЯ 1970 р.

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 342 Відд. о год. 1:30 по пол. в клясі ч. 2 при церкві св. Димитрія. — Секретар.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Місячні збори Т-ва Подільська Січ — 8-ий Відд. о год. 2-ій по пол. в церковній залі парафії св. Михаїла. Проситься чл. прибути і вирівняти чл. вкладки. — В. Козіцький, предс., В. Мандзій, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. Ай. Перші Квартальні збори Т-ва Запор. Січ — 206 Відд. о год. 1-ій по пол. в Парафіяльній залі, 74 Гарріс Аве. На порядку: 60-ліття Відділу та інші важні справи. — В. Кіндефорський.

ТАРЗАН, Ч. 6350. Супи вижидають жертв зарази

Радіоапарат „Ку-Екс" наставлений на автоматичне сигналізування до Момбузі. Подивлюсь, чи зможу дістати якогось м'яса!

Тут погана вода, занадто небезпечна, щоб ми пили її. Позич мені свого ножа, подивлюсь за соком з коріння!

Ці супи напевне не мають проблеми харчів — коли забобони геть винищують це велике колись плем'я!